

Academia
Oamenilor de Știință
din România

Academy
of Romanian
Scientists

ECO-BIO-DIPLOMAȚIA ECO-BIO-DIPLOMACY

UN NOU CONCEPT

**PENTRU O DEZVOLTARE DURABILĂ INTELIGENTĂ, ÎNTR-O
LUME GLOBALIZATĂ, ÎN CONTEXTUL ECO-BIO-ECONOMIEI**

Autori:

dipl. ing. Dana Comșa

*prof. univ. Dr. Dr. h. c. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al
Academiei Române, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și
Silvice din România, membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință
din România*

- 2011 -

Editura Academiei Oamenilor de Știință din România

Splaiul Independenței, nr. 54, sectorul 5, cod 050094, București, România

Academy of Romanian Scientists - The Publishing House

050094 Bucuresti, Romania, Splaiul Independentei Street, No. 54, 5th sector

editura.aosr@gmail.com ; www.aos.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COMȘA, DANA

Eco-bio-diplomația = Eco-bio-diplomacy / dipl. ing.

Dana Comșa, prof. univ. Dr. Dr. h.c. Alexandru T. Bogdan... –

București : Editura Academiei Oamenilor de Știință din România,

2011

ISBN 978-606-8371-61-0

I. Bogdan, Alexandru T.

327

341.7

Cuvânt înainte: Dr. Călin Georgescu

Referenți: Prof. univ. Dr. Dr. h. c. Radu Rey,

Dr. ing. Julien Bratu

Prof. univ. Dr. Octavian Botez

Autorii și editorul încurajează promovarea și dezvoltarea ideilor generoase privind **Eco-Bio-Economia** și **Eco-Bio-Diplomația** pentru o **Dezvoltare Durabilă Inteligentă** a omenirii. Această carte nu urmărește să ofere consiliere sau sfaturi în economie, diplomație, managementul calității totale sau ecoeconomie și bioeconomie. Cititorii interesați în dezvoltarea acestor documentări și contribuții sunt încurajați să ceară sprijinul tuturor profesioniștilor cu competențe extinse în domeniile menționate în carte. Autorii aduc mulțumiri tuturor celor care au sprijinit și vor promova în viitor în cadrul relațiilor interumane și internaționale a noilor concepte privind **Eco-Bio-Economia** și **Eco-Bio-Diplomația**. Recenziile și contribuțiile experților și a cititorilor privind aceste noi sintagme și concepte sunt așteptate pe **ecobiodiplomacy@gmail.com**

Toate drepturile sunt rezervate autorilor. Nici o parte extinsă din acest volum nu poate fi copiată sau reprodusă fără permisiunea scrisă a autorilor. În cazul redării conceptelor și/sau reprezentărilor grafice, acestea se vor face cu menționarea expresă a autorilor, titlului și a datelor de identificare a acestui volum. Drepturile de distribuție în țară sau în străinătate apar în exclusivitate autorilor.

All rights reserved to the authors.

Coperta 1/4: "Pădure", pictură în ulei; Alexandru Ichim, Pictor contemporan român;

Autorii aduc mulțumiri Maestrului Alexandru Ichim, pentru acordul asupra utilizării ilustrațiilor!

Cuvânt înainte la volumul

Eco-Bio-Diplomația un nou concept pentru o dezvoltare durabilă inteligentă, într-o lume globalizată, în contextul Eco-Bio-Economiei

*Dr. Călin Georgescu, Director Executiv, Centrul Național pentru
Dezvoltare Durabilă, NCSD România*

Pentru liderii politici, ca și pentru publicul informat, avertizările repetate formulate de lumea științifică în ultimii decenii, au început să fie confirmate în realitate. Schimbările climatice, înțețirea ca frecvență și intensitate a fenomenelor meteorologice extreme, crizele recurente legate de accesul la resurse dovedesc în mod convingător ca ne apropiem de sfârșitul unui ciclu de dezvoltare pe baza unui model care s-a dovedit greșit, punând în pericol însăși supraviețuirea omenirii pe singura sa planetă. Lumea politică este acum obligată să ia în considerare necesitatea schimbării paradigmei de creștere și să imagineze noi strategii și instrumente de lucru adaptate stării de fapt actuale.

Academicianul Alexandru T. Bogdan este o autoritate recunoscută în materie de abordare sistemică a ideii de dezvoltare socio-economică, în armonie cu integritatea mediului natural. Creator și animator de școală într-un domeniu de interes vital pentru viitorul României, Domnia Sa ne oferă acum, alături de talentata cercetătoare ing. Dana Comșa, o nouă abordare – aș spune chiar revoluționară – la confluența ecologiei aplicate cu diplomația, domeniu rezervat cândva doar interacțiunii politice a statelor. Este o inițiativă salutară, care va stârni, desigur, și controverse, dar care se înscrie firesc în fluxul principal al dezbaterilor pe tema problemelor globale ale omenirii.

Conceptul de dezvoltare durabilă este acceptat în prezent pretutindeni ca modelul optim pentru depășirea crizei de sistem actuale. Faptele arată că omenirea va trebui, acum și în perspectivă, să consume din ce în ce mai puține resurse naturale pentru a obține produse cu valoare adăugată din ce în ce mai mare. Este nevoie să înțelegem că civilizația umană este parte a unui ecosistem complex, dependent de fluxurile de materie și energie și având capacitatea de a se autoregla.

Autorii acestui important volum, demonstrează că, într-o lume a interdependentelor sporite și extinse la scara planetară, cooperarea este singura modalitate de a face față sfidărilor cu care ne confruntăm. Ca alternativa viabilă față de actuala dispersare a eforturilor, ei ne propun un nou instrument funcțional de conlucrare coordonată la nivel internațional pentru promovarea în apt a principiilor și practicilor dezvoltării durabile - „*eco-bio-diplomația*”. În esență, lucrarea susține că sporirea credibilității și eficienței acțiunii diplomatice clasice va fi determinată, acum și în viitor, de extinderea sferei sale de aplicare în vastul domeniu al dezvoltării durabile, în concordanța cu marile tendințe ce se afirmă pe plan internațional.

La fel ca și celelalte țări membre ale Uniunii Europene, România este obligată în contextul actual să-și regândească modelul de dezvoltare și direcțiile prioritare de acțiune. *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României* a fost finalizată în 2008, în urma unor ample dezbateri publice, fiind aprobată și asumată de Guvernul României. Orizontul acestei strategii este anul 2030, cu ținte intermediare pentru 2013 și 2020, astfel încât până în anul 2030, nivelul de performanță al României să ajungă la paritate, iar în unele privințe chiar să depășească media țărilor UE din acel an în privința principalilor indicatori ai dezvoltării durabile. Între timp, criza economică și conjunctura internațională nefavorabilă au introdus unele corecturi față de proiecțiile inițiale. De aceea, elaborarea unei versiuni revizuite și actualizate a strategiei capătă caracter de urgență, cu atât mai mult, cu cât o asemenea acțiune era prevăzută chiar în dispozițiile documentului pentru anul 2010.

Construirea unei *Strategii Naționale proprii pentru Dezvoltare Durabilă* pe baza reperelor conceptuale și prescripțiilor metodologice stabilite în comun este o obligație ce derivă din calitatea de membru al UE. Uniunea Europeană a făcut un nou pas înainte, prin adoptarea, în martie 2010, a Strategiei Europa 2020, care sintetizează viziunea pentru următorul deceniu axată pe aplicarea principiilor dezvoltării durabile. Documentul stabilește pentru toate țările membre, deci inclusiv pentru România, obiective clare în cinci domenii vitale: ocuparea forței de muncă, educația, știința, energia și combaterea sărăciei. Este evident că Strategia Națională Revizuită a României pentru Dezvoltare Durabilă, aflată deja în întârziere, va trebui să încorporeze și aceste elemente noi.

Volumul de față pune unele întrebări importante, unele tulburătoare, cu privire la calea de urmat. Dincolo de considerentele teoretice și de noile contribuții conceptuale, autorii reușesc să transmită un mesaj optimist. România are încă șansa să se reorienteze spre un model clădit pe principiile dezvoltării durabile, deoarece dispune de potențialul natural și uman necesar. Pentru a valorifica din plin acest potențial real, avem nevoie de un plus de voință politică și de o ameliorare radicală a modului în care sunt gestionate aceste resurse.

Prof. univ. Dr. Dr. h. c. Radu Rey

Expert în Montanologie, senator EUROMONTANA - Association Europeenne pour les Zones de Montagne, autor al Monografiei "Munții și secolul XXI: Studiu comparat al strategiilor europene privind zonele montane, cu referire specială la zona Carpaților românești. Planul M1 SEE.", 2011, București, România.

"...lumea de azi este o certitudine a responsabilității de mâine"

Cel mai grav răspuns politic al comunității locale, atunci când i se iau resursele majore de existență - este abandonarea, adică abandonarea speranței, cea care moare ultima... Ideea de dezvoltare durabilă nu trebuie fetișizată, ea trebuie să rămână ca principiu fundamental, dar să țină cont de nevoile esențiale ale comunităților în succesiunea generațiilor. Trebuie făcut un inventar și apoi o selecție a acelor acțiuni umane, care permit reproductibilitatea, evitând epuizarea resurselor naturale. Cei care vin după noi sunt copii și nepoții nostri, deci cei mai dragi nouă, ei sunt noua generație.

*Dezvoltarea Durabilă Inteligentă am putea să o asemănăm făcând diferența între inteligență și deșteptăciune. Diferența este că omul deștept face o carte grozavă, după care, o publică și apoi îi lasă pe alții să își bată capul cu aceasta și să o pună în practică. Dar, omul inteligent se aruncă cu capul înainte, încercând să pună partea teoretică din proiect, în practică. Se pune că, *ce este a mai fost și că ce este, va mai fi.**

Azi ne confruntăm des, cu - dictatura dezvoltării -și lumea de azi este o certitudine a responsabilității de mâine. Generațiile de azi vor avea dreptul să ne

judece pentru ce le-am făcut, pentru ceea ce noi, *Nu* le-am lăsat generațiilor de mâine. Groparul omenirii este lăcomia neînfrânată - este goana după înavușirea cu orice preț, fără limită, ca o metodă expansivă, care pune stăpânire pe oameni. Trebuie să se schimbe ceva la nivel mondial în atitudine și să se pună accent pe exploatațiile mijlocii (chiar și relativ mici), acestea au o mare capacitate de rezistență în fața crizelor, acestea pot fi mult mai greu distruse, permit o acumulare de capital în mâini numeroase, permit unei mase critice mult mai largi, care, prin eforturi proprii inteligente să asigure multiplicarea și reproductibilitatea.

Această multiplicare mai permite ceva – este multiplicatoare de locuri de muncă și devine social incluzivă. Pe de altă parte, starea de inutilitate socială – sau distrugerea personalității umane, ca factor de progres – aduce probleme grave legate de creșterea ratei de sinucideri, de creșterea ratei de abandon familial, de aici rezultând *“un homo urbanus – deprimat și melancolic”*.

Rezultatul e că apar noi generații, care au un exercițiu al speculațiilor, incredibil. Cei din oraș devin uneori de o inutilitate majoră, în timp ce la aceeași categorie de vârstă, cei din comunitățile montane, devin oameni de utilitate majoră pentru societate, cu diferența că *societatea Nu le ‘utilizează utilitatea’*.

Ca un gând pentru noua generație: cel mai frumos mod de a trăi, este să muncești tot timpul, pentru binele tău și al celorlalți.

Dr. ing. Julien BRATU,
expert în managementul îmbunătățirii continue
Managing Director, Institutul KAIZEN® România

„... o gândire armonioasă a binelui în sistem”

Lucrarea oferă o extindere a spațiului gândirii politico-economice spre o gândire multidimensională, de la gândirea simplistă, uniaxă și egocentristă a interesului individual sau de grup – din păcate foarte răspândită încă - la o *gândire armonioasă a binelui în sistem*. Principiile acestui mod nou de a gândi dezvoltarea durabilă sunt sinonime cu ceea ce numim astăzi spiritul KAIZEN sau Lean Thinking, cu alte cuvinte, cu principiile managementului îmbunătățirii continue. Am putea descrie în esență semnificația spiritului KAIZEN ca fiind „*ceea ce faci azi, pentru a fi mai bun ca ieri și cum să te pregătești azi, ca mâine să fii mai bun decât azi*”.

Din fericire, această „abordare olimpică” a filozofiei acțiunii, fie ea a dezvoltării personale, fie a dezvoltării de business sau de relații internaționale, a depășit planul dezideratului. Astăzi, în prezent, a devenit o filozofie practică, extinderea ei putând fi întâlnită pe toate continentele, ca o *bună practică de eco-management al performanței*.

Un excelent exemplu, în acest sens, la nivel mondial, îl oferă deja compania Toyota, liderul mondial în construcția de automobile. „Viziunea Toyota 2020” cuprinde „Conceptul Biotop”, prin care obținerea profitului, și creșterea business-ului trebuie făcute doar în coordonatele creșterii satisfacției angajaților, a realizării „**0” poluare apă, aer, sol**, în mediul ambiant al fabricii. Chiar mai mult, se fac cercetări, cu specialiști biologi, pentru refacerea biotop-ului (flora și fauna locului) unde a fost construită fabrica, pentru a ajunge la nivelul la care era mediul natural cu 50 de ani înainte de momentul construirii fabricii.

De asemenea, în Conceptul Biotop, toți partenerii Toyota, fie că sunt angajați sau vizitatori, sunt educați și pun în aplicare aceste reguli. De exemplu, încă de la grădiniță, copiii angajaților Toyota învață despre fauna și flora habitatului lor și cum să le protejeze, iar fiecare vizitator este invitat să planteze un copac din flora specifică locului.

Ne bucurăm că și în România abordarea KAIZEN teoretică și practică, ca aplicație a eco-managementului, devine o realitate. Sunt companii românești, cu management și personal român, care abordează dezvoltarea business-ului prin reducerea pierderilor, iar investițiile de dezvoltare sunt proiectate și în sensul protecției mediului natural și siguranței angajaților.

Apreciem lucrarea autorilor ca fiind un semnificativ pas înainte, în educarea noilor generații de lideri, politicieni, diplomați, manageri, cât și a mentalității fiecărui cetățean. *Acestea sunt coordonatele absolut necesare ale dezvoltării managementului și economiei în viitor și trebuie neapărat continuat **prin fapte!***

Prof. univ. Dr. Octavian Botez, expert în relații internaționale***„un vârf al cercetării științifice românești”***

În ultimele veacuri, mari personalități ale gândirii și acțiunii românilor fie în țara noastră, fie pe alte meridiane ale globului, au demonstrat forța spiritualității și inventivității. Astfel, iluștrii noștri înaintași au dovedit cu prisosință acest lucru în multe domenii. Dimitrie Cantemir, Mihai Eminescu, George Enescu, Constantin Brâncuși, Mihail Manoilescu, Henri Coandă, Nicolae Iorga, Mircea Eliade, George Emil Palade, J. M. Juran și mulți alții.

Să fie oare dătătoare de energii de-a dreptul fenomenale, cum noi nu găsim în multe locuri din lume, arcul Munților Carpați, vecinătatea Mării Negre sau bazinul Dunării cu Delta ei? Sau resursele noastre naturale de o biodiversitate rar întâlnită, ce au provocat fără încetare poftelile invadatorilor, atât în Sud și Vest, cât și în Nord și Est?

Deoarece zăcămintele de petrol și gaze, cele aurifere și de uraniu, sau alte prețioase neferoase, cărbunele și sarea, aflate în subsolul țării noastre, la care se adaugă cele din platoul continental de la mare (Marea Neagră), alături de solul de câmpie și de deal a căror fertilitate este elogiată, inclusiv bogăția pădurilor noastre seculare, formează un relief unic al României în marea familie de peste 220 de țări și teritorii. Și dacă este așa, nu trebuie ca românii să gestioneze mult mai bine resursele în toată paleta lor și să le utilizeze rațional? Aceasta cu atât mai mult cu cât savanții renumiți de pe mapamond atrag permanent, semnale de alarmă asupra necesității protejării mediului înconjurător.

Este reconfortant în acest context să constatăm că la început de secol XXI, oamenii de știință din România se află în linia întâi, pentru a prefigura o economie a viitorului pusă în slujba tuturor oamenilor. În acest eșalon de elită încadrăm demersul științific al prof. univ. dr. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al Academiei Române, care, împreună cu ing. Dana Comșa, au publicat studiul: *„Eco-Bio-Diplomația un nou concept pentru o dezvoltare durabilă inteligentă, într-o lume globalizată, în contextul Eco-Bio-Economiei”*.

Aceștia sunt continuatori ai străpungerilor din cercetarea științifică mondială datând încă din anii '70 ai secolului trecut, când savantul american de origine română Nicolas Georgescu Roegen a lansat conceptul de Bio-Economie, iar academicianul N.N. Constantinescu făcea pionerat în România, publicând lucrarea „Economia protecției mediului natural”, iar mai târziu și pe cea referitoare la „Principiul ecologic în știința economică”.

Autorii investigației științifice sus menționate, din care se desprinde, în principal, meritul de a adânci cercetarea în domeniu, a membrului corespondent al Academiei Române, Alexandru T. Bogdan, care - a definit conceptul de **Eco-Bio-Economie**, care se bucură de o largă recunoaștere internațională, iar în anul 2011, împreună cu ing. Dana Comșa a extins componenta socială a acestuia, ajungând la piramida Eco-Bio-Economiei Sociale. Astfel, cei doi autori au înregistrat un nou salt calitativ științific, respectiv au ajuns la conceptul de o deosebită valoare atât contemporană cât și de perspectivă **Eco-Bio-Diplomația**.

Aprofundarea cercetării privind noul concept Eco-Bio-Diplomația vine să completeze în mod fericit preocupările din ultima jumătate de secol la nivel național și din cadrul organizațiilor internaționale pe linia fie a *Bio-Diplomației*, fie a *Diplomației Verzi*, având ca susținător redevabil Uniunea Europeană, precum și Centrul Națiunilor Unite pentru Instruire și Cercetare, care promovează *Diplomația Multilaterală*. La rândul său, Statele Unite ale Americii încurajează inițiativa „Puterii Inteligente - Smart Power”, ca avangardă a politicii sale externe.

Consider binevenită, în această etapă a cercetării autorilor, definiția dată Eco-Bio-Diplomației în sensul că este: „*O diplomație a viitorului, dedicată Dezvoltării Durabile Integrate a planetei Pământ și a Umanității, prin cooperarea internațională între națiuni, prin promovarea Eco-Bio-Economiei, a bunăstării globale a calității vieții, prin folosirea inovativă și rațională a resurselor de mediu*”.

Având în vedere că la orizontul anilor 2050, populația lumii ar urma să fie de 9 miliarde de locuitori (cât de curând populația lumii va atinge 7 miliarde) și că prioritare pe glob, vor deveni problemele legate de apă și de hrană, la care se adaugă procesul încălzirii mediului, marile decalaje dintre țările dezvoltate (aprox. 30) și restul statelor în curs de dezvoltare (peste 190, cu unele excepții), invităm autorii să țină seama în definiția elaborată că bunăstarea globală și calitatea vieții este puternic diferențiată de dezvoltarea economico-socială a statelor lumii. În

același context, se înscriu definierea conceptelor de Economie Durabilă Inteligentă, Economie Durabilă Inteligentă Integrată și Economie Durabilă a Bunăstării.

Sublinierile prezentate în studiu de către autori în ceea ce privește Managementul Eco-Bio-Diplomatic și Managementul Diplomației Durabile, sunt de natură să reliefeze importanța primordială a rolului Ministerelor Afacerilor Externe din fiecare țară a globului și cu prioritate formarea viitorilor diplomați din centrală, ambasade și consulate, inclusiv în problematica nouă a Eco-Bio-Diplomației.

Cum politica externă și diplomația au ca și componentă de bază politica comercială externă, respectiv Diplomația Comercială, în mod concret, autorii subliniază magnitudinea fenomenului în care alături de schimburile comerciale cu mărfuri și servicii, sunt avute în vedere și investițiile străine directe, cele promotoare de progres tehnic și economic. Deosebit de important devine rolul Ambasadelor și Consulatelor în aplicarea diplomației privind protecția mediului înconjurător. În ceea ce privește politica externă comercială multilaterală pe care statele o exercită prin organizațiile internaționale de profil cu vocație universală, cum este Organizația Mondială a Comerțului (OMC/WTO) cu sediul în Geneva, va fi nevoie ca în cadrul noului concept de Eco-Bio-Diplomație să figureze pe ordinea de zi a rundelor de negocieri multilaterale, spre exemplu, problematica identificării pozițiilor tarifare, în care mărfurile sunt *poluante sau nepoluante*, pentru a se trece la diferențierea nivelului de taxe vamale de aplicat.

Valențele investigației științifice ale autorilor studiului în ceea ce privește Strategia EUROPA 2020, vor crește sensibil prin extinderea cercetării și la aspectele înscrise în Strategia Uniunii Europene privind Dunărea, aprobată de Consiliul Europei în prima jumătate a anului 2011. Aportul autorilor ar fi deosebit de important, ținând seama de faptul că o treime din artera fluvială a Dunării curge pe teritoriul României, iar orice tip de poluare a apei în amonte afectează periculos mediul înconjurător atât al țării noastre, cât și al vecinilor din Ungaria, Serbia, Bulgaria, Republica Moldova și Ucraina. Avansăm ideea de a se explora de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Mediului și Pădurilor (din România), posibilitatea deschiderii în capitala României, București, cu asistență financiară din fondurile Uniunii Europene, a Centrului European de Formare a Diplomaților din țările riverane Dunării, privind diplomația mediului înconjurător (în total 14 țări europene).

ECO-BIO-DIPLOMAȚIA

un nou concept

“Supraviețuirea este o opțiune...”, Dr. W. Edwards Deming

„Bucuria de a trăi este adevăratul scop al activității economice”, Nicholas Georgescu Roegen

"Toti trăim sub același cer, dar nu toți avem același orizont", Konrad Adenauer

ECO-BIO-DIPLOMAȚIA UN NOU CONCEPT PENTRU O DEZVOLTARE DURABILĂ INTELIGENTĂ, ÎNTR-O LUME GLOBALIZATĂ, ÎN CONTEXTUL ECO-BIO-ECONOMIEI

Eco-Bio-Economia este o economie a viitorului, pusă în slujba vieții oamenilor prin utilizarea rațională a resurselor de mediu

Se cunoaște de către specialiști, că pe plan mondial, savantul american *Lester Brown*, unul din pionierii conceptului de dezvoltare ambiental sustenabilă, a lansat în 2001, teoria *Eco-Economica*¹, în care este subliniată importanța ecologiei și a protecției mediului înconjurător, în dezvoltarea durabilă a omenirii, un semnal de alarmă pentru resursele naturale limitate ale Terrei. *“Deficitele ecologice și economice ne modelează acum nu numai viitorul, ci și prezentul nostru.”*, declara *Lester Brown*² în octombrie 2010.

De asemenea, în urmă cu 40 de ani, savantul american de origine română *Nicholas Georgescu Roegen*³, a lansat conceptul de *Bio-Economie*, prin care acesta aduce în discuție rolul omului în ecosistemele antropice, cu necesitatea demonstrată statistic privind bilanțul energetic negativ în cazul consumurilor excesive de materii prime și lipsa perspectivelor pentru generațiile viitoare. Teoria lui *Georgescu*

¹ Lester Brown, (2001)- *Eco-Economy: Building an Economy for the Earth*, Earth Policy Institute, Washington

² Lester Brown,(2011)- “ Lumea pe marginea prăpastiei. Cum să prevenim colapsul ecologic și economic”, București, Editura Tehnică,

³ Roegen Georgescu, N.,(1971)- *The Entropy Law and the Economic Process*, Mass.: Harvard University Press, Cambridge

Roengen, în conceptele Bio-Economiei, are trimiteri umaniste și putem percepe o focalizare indirect socială, savantul manifestând convingerea că „*Bucuria de a trăi este adevăratul scop al activității economice*”. Plecând de la ideea de contradicție științifică între principiul al doilea al termodinamicii și legea entropiei – creștere economică și materială nelimitată, versus, utilizarea în exces și pierderea în final a resurselor naturale ale Terrei, adept al descreșterii economice în acord cu legea fizică a entropiei, savantul trage un semnal de alarmă asupra posibilității epuizării resurselor energetice ale lumii, asupra necesității re-echilibrării dezvoltării economice, o economie politică globală, care să respecte principiile biologiei.

Recent, prof. univ. dr. dr.h.c. *Alexandru T. Bogdan*, membru corespondent al Academiei Române, susține la mai multe simpozioane naționale și internaționale și publică în literatura internațională de specialitate, o încercare de a uni cele două concepte: *Eco-Economia*, după *Lester Brown* și *Bio-Economia*, după *Nicholas Georgescu Roegen*, într-o nouă paradigmă: „***Eco-Bio-Economie***”⁴, definită astfel: „***Eco-Bio-Economia este o economie a viitorului, pusă în slujba vieții oamenilor prin utilizarea rațională a resurselor de mediu***”, (“*bios*” însemnând ‘viață’ și “*oikos*” însemnând ‘habitat’ în limba greacă)⁵. Ideea generează la rândul său, ‘arene și spații de reflexie’ pentru specialiști, cercetători și experți din diverse domenii conexe, dar și din alte domenii insuficient explorate până în prezent. Eco-Bio-Economia poate genera noi direcții de abordare:

- Eco-Bio-Sanogeneza
- Eco-Bio-Etica
- Eco-Bio-Inginerie, dar și deschideri noi conceptuale:
- Eco-Bio-Proiecte, Eco-Bio-Concepte, Eco-Bio-Paradigme.

Viziunea Eco-Bio-Economiei este de a dezvolta durabil bunăstarea omenirii sub toate formele, printr-o economie a viitorului, pusă în slujba vieții oamenilor, prin utilizarea rațională a resurselor de mediu. Eco-Bio-Economia este o încercare științifică, economică și filozofică, dedicată dezvoltării sănătății integrate a mediului, a bunăstării umanității, printr-un un concept integrat multipolar eco-bio-economic, care promovează Puterea Verde Agroalimentară (Agrifood Green Power Power⁶) și Dezvoltarea Durabilă Inteligentă Integrată (Smart Sustainable Integrated Development) a viitorului printr-o economie a viitorului, pusă în slujba vieții oamenilor, prin utilizarea rațională a resurselor de mediu.

⁴ Alexandru T. Bogdan și co-autori (2010), Prospects of Agrifood Green Power in 2050 and Forecasting for 2100 with Sustainable Solutions Based on Ecobioeconomics new Paradigm, Bulletin UASVM Animal Science and Biotechnologies, 67(1-2)/2010, Print ISSN 1843-5262; Electronic ISSN 1843-536X

⁵ Alexandru T. Bogdan, www.postdoctorat.ro

⁶ Alexandru T. Bogdan și co-autori (2010), Prospects of Agrifood Green Power in 2050 and Forecasting for 2100 with Sustainable Solutions Based on Ecobioeconomics new Paradigm, Bulletin UASVM Animal Science and Biotechnologies, 67(1-2)/2010, Print ISSN 1843-5262; Electronic ISSN 1843-536X

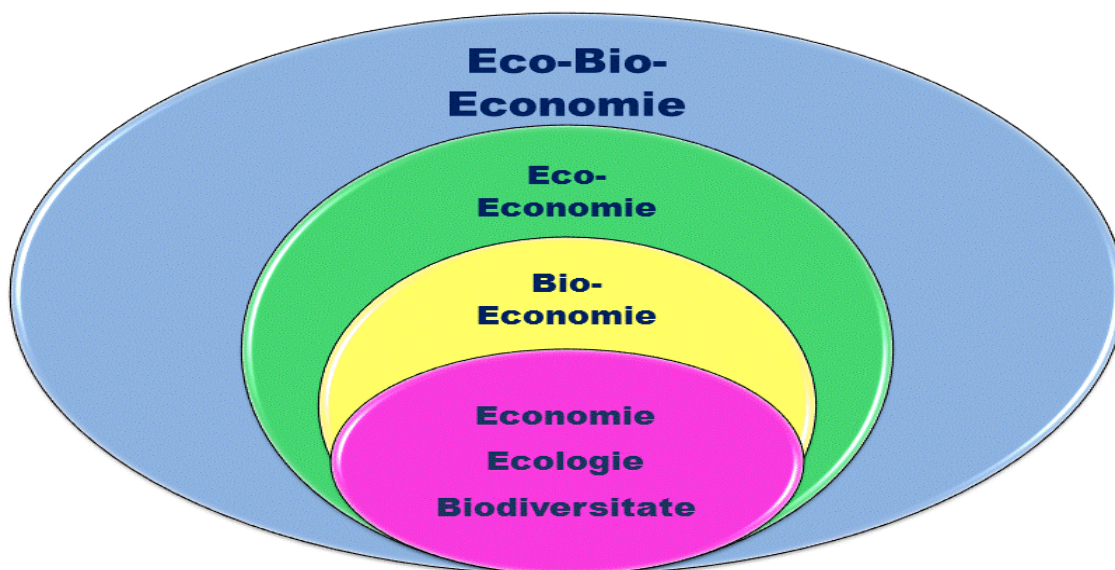

Fig.1. Elipsa integrată a Eco-Bio-Economiei (A.T. Bogdan, Dana Comșa, orig. 2011).

Eco-Bio-Economia poate fi considerată o încercare pentru o nouă viziune economică, care reunește într-un format integrator: economia, ecologia, biodiversitatea, eco-economia și bio-economia și care se focalizează pe dezvoltarea durabilă inteligentă integrată a lumii. La toate aceste domenii, Eco-Bio-Economia permite contribuția ideilor valoroase ale economiei sociale, excelenței și „calității în toate”, ale economiei bunăstării, ale solidarității, responsabilității sociale și corporative, ca elemente de aplicat pe viitor și care ar putea fi utilizate integrat și practic într-o lume multipolară pentru un mediu sănătos și ecologic, pentru asigurarea și promovarea unei dezvoltări economice durabile, inteligente, creative, inovative. Dar aici, decizia politică la nivel înalt și utilizarea instrumentelor diplomatice moderne, sunt catalizatorul așteptat, dar și necesar unei ecuații eco-bio-politice și economice globale, de succes.

Eco-Bio-Economia Socială (Eco-Bio-Social Economy), este identificată ca având o convergență directă cu domeniile economice, ecologice, de biodiversitate, eco-economice și bio-economice, cu latura socio-economică a vieții, a resurselor umane și a comunităților. Alături de afaceri, operatorii de economie socială sunt chiar „actorii arenei economice sociale mondiale”, care ar trebui să adauge în sens larg conceptelor lor manageriale de zi cu zi, noțiuni legate de excelență, de performanță, de competitivitate și promovarea prin business, activitatea sociale și economice a unei dezvoltării durabile sustenabile și inteligente la toate nivelurile. Acești „actori” trebuie însă ajutați să își crească competitivitatea și să se dezvolte prin accesarea cât mai facilă a surselor de finanțare, prin accesarea rapidă a promovării prin relațiile internaționale, inclusiv prin diplomația comercială, prin

dezvoltarea continuă a competențelor antreprenoriale și de afaceri, prin instruirea, dezvoltarea continuă și inteligentă a resurselor umane, prin reducerea barierelor birocratice din calea afacerilor, prin creșterea competențelor și abordărilor inovative, prin stimularea introducerii conceptelor legate de excelență organizațională și prin dezvoltarea implementării sistemelor de management al calității – în sens practic, accesul integrat la o dezvoltare durabilă inteligentă și multipolară a afacerilor, a comunităților, a activităților sociale, inclusiv a activităților diplomatice internaționale, în consens cu o realitate *Eco-Bio-Economică Socială*.

Pe de altă parte, componenta socială și semnificația Economiei Sociale este larg recunoscută la nivel european, inclusiv prin prezența sa permanentă pe Agenda Europeană, dar și la nivel internațional prin Organizația Națiunilor Unite, precum și a altor programe și organisme europene și internaționale. "Organizațiile Economiei Sociale sunt actori economici și sociali activi în toate sectoarele, care se caracterizează în principal prin scopurile și prin forma lor specifică de antreprenariat. Economia socială include organizații cum sunt cooperativele, organizațiile de într-ajutorare, asociațiile și fundațiile", inclusiv, angajații diverselor confesiuni religioase, cele mai active fiind cele creștine ortodoxe și catolice; furnizori de prestigiu a serviciilor și activităților sociale, spirituale, filantropice și de caritate, din Europa și din lume.

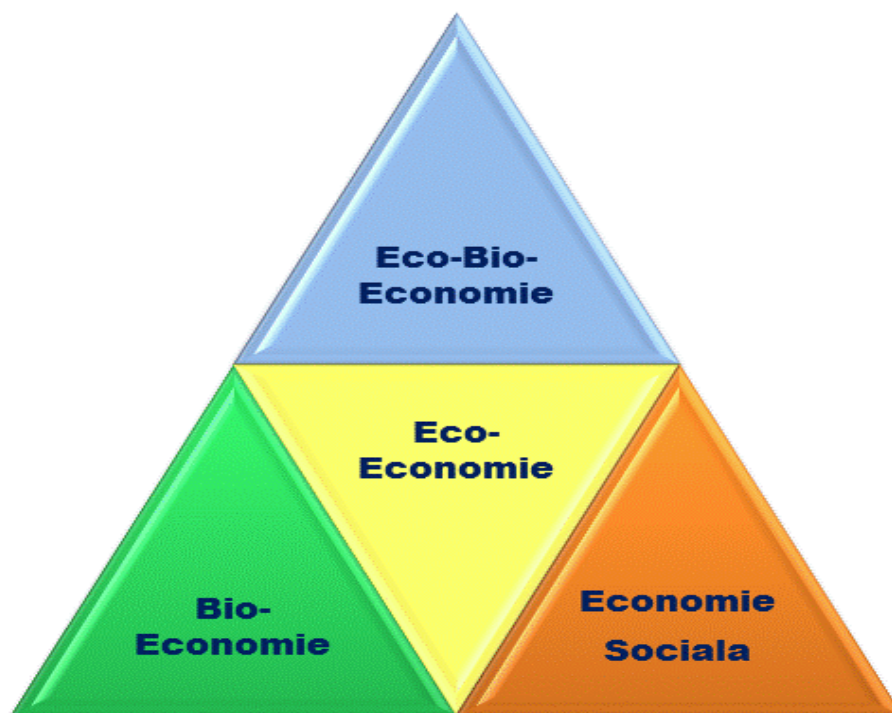

Fig. 2. Piramida Eco-Bio-Economiei Sociale (orig. A.T. Bogdan, Dana Comșa, mai 2011)

Aceste întreprinderi sunt deosebit de active în anumite domenii cum ar fi protecția socială, serviciile sociale, sănătatea, băncile, asigurările, producția agricolă, serviciile de proximitate, educație și formare, cultură, sport și activități recreative."⁷

Forma lor de existență și de operare antreprenoriala organizațională, reprezintă peste 2 milioane de întreprinderi care angajează peste 11 milioane de oameni (echivalentul a 10% din populația activă a UE): dintre acestea 70% sunt angajate în asociații non-profit, 26% în cooperative și 3% în alte tipuri de societăți mutuale, etc.

Eco-Bio-Economia atrage alte două posibile direcții de abordare, care în cercetările noastre ulterioare, considerăm că pot fi privite ca eventuale concepte independente și anume:

Siguranța Eco-Bio-Economică, (Eco-Bio-Economic-Safety) cu direcționare în aspectele economice, de biodiversitate și de siguranță privind siguranța și securitatea alimentară (*Eco-Bio-Economic Food Safety*), cu posibilă direcționare într-o nouă sintagmă privind aspectele economice *Eco-Bio-Siguranța-Socială (Eco-Bio-Economic Social Safety)*, focalizând *Satisfacția Clientului (Customer Satisfaction)* și în egală măsură *Protecția Consumatorului (Customer Satisfaction)*, ținând cont că atât siguranța alimentară, cât și siguranța socială au printre alte importante obiective și *un scop comun* - satisfacția și protecția clientului, în extensie, a tuturor părților interesate (all interested parties). “Consumatorii au așteptări din ce în ce mai crescute privind mediul înconjurător și bunăstarea animalelor. Astăzi consumatorii sunt mult mai bine informați decât în trecut”⁸. Conform standardului ISO 9000-2000: Sisteme de management al calității, vocabular și principii fundamentale, *Satisfacția clientului* este percepția clientului despre măsura în care cerințele acestuia au fost îndeplinite. În continuarea acestor idei am putea extinde termenii și studiile cu trimitere direcționată spre comportamentul consumatorului-client, *Eco-Bio-Comportamentul Consumatorului (Eco-Bio-Economic-Consumer Behavior)* și *Eco-Bio-Protecția Consumatorului (Eco-Bio-Economic-Consumer Protection)*.

⁷ www.socialeconomy.eu.org

⁸ EFSA- European Food Safety Authority/www.efsa.europa.eu, Strategic plan of the European Food Safety Authority for 2009-2013

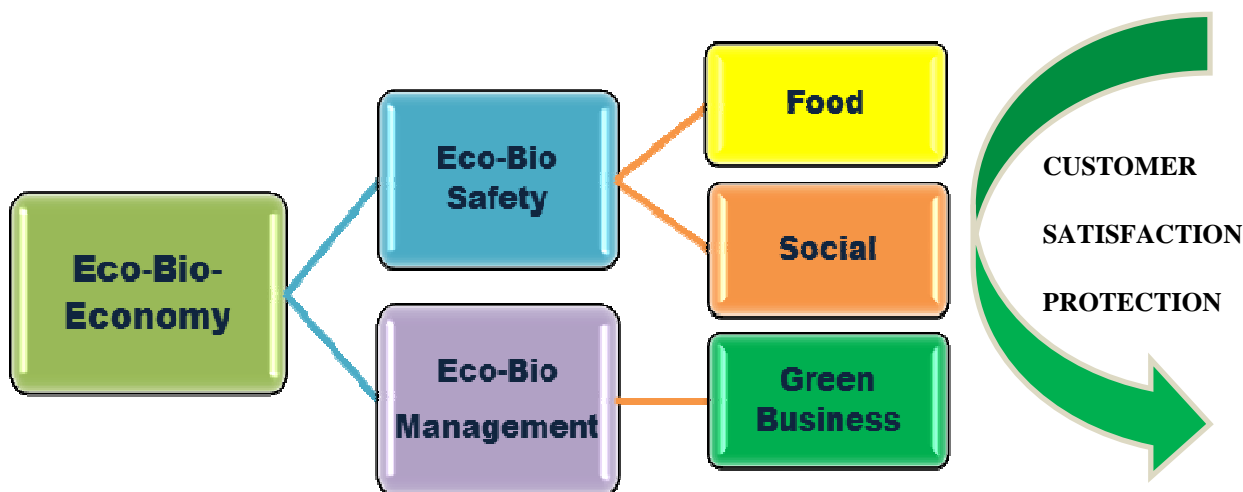

Fig.3. Relațiile subsecvente dintre concepte, sintagme și paradigme, care formează conținutul *Eco-Bio-Economiei*, *Eco-Bio-Safety* (Food & Social), *Eco-Bio-Management*, *Green Business*, *Customer-Client-Satisfaction-Protection* (Dana Comșa, A. T. Bogdan, orig. 2011)

Focalizarea pe Client și Consumator prin prisma calității și a *Eco-Bio-Economiei* cu accent pe ecologie, biodiversitate, economie verde, afaceri verzi, calitate verde, poate introduce noi abordări posibile de accesat prin prisma comportamentului consumatorului și a protecției consumatorului, corelate direct cu siguranța și cu securitatea alimentară.

Principiile managementului calității, cuprinse în standardul internațional ISO 9000-2000⁹, definesc Focalizarea pe Client: “Organizațiile depind de clienți și de aceea, trebuie să le înțeleagă nevoile curente și viitoare, să îndeplinească cerințele acestora și să lupte pentru depășirea așteptărilor lor.”

Eco-Bio-Economia poate introduce *Eco-Bio-Managementul* (în direcțiile economice, de afaceri și sociale), care va fi un *Management Eco-Bio-Economic* (un management verde durabil și inovativ), cu aplicabilitate practică axată pe dezvoltarea durabilă inteligentă, a protejării mediului înconjurător, a conservării resurselor, pentru o dezvoltare durabilă inteligentă a mediului de afaceri, a comunităților și a operatorilor economiei sociale, spre o sintagma posibil apelabilă *Eco-Bio-Business* sau *Eco-Bio-Green-Business*, cu obținerea ca rezultat final în ecuația verde, a satisfacției consumatorului, clientului și a tuturor părților interesate, în contextul eco-bio-economiei europene și internaționale.

Despre Dezvoltarea Durabilă a lumii. În 1987, Națiunile Unite definesc prin documentul ‘*Viitorul nostru comun*’¹⁰, cunoscut sub numele Raportul Brundtland, dezvoltarea durabilă “ca fiind dezvoltarea care îndeplinește nevoile prezentului

⁹Standardul ISO 9000:2000 intitulat *Sisteme de Management al Calității, Principii Fundamentale și Vocabular*

¹⁰ United Nations, *Our Common Future* (1987), Oxford: Oxford University Press. ISBN 0-19-282080-X

fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini propriile lor nevoi.” La Summit-ul Mondial din 2005, Națiunile Unite se referă la cei trei piloni de bază ai dezvoltării durabile, care sunt: dezvoltarea economică, dezvoltarea socială și protecția mediului.¹¹ Dezvoltarea durabilă are trei componente de bază: durabilitatea mediului înconjurător, durabilitatea economică și durabilitatea sociopolitică. *Declarația Universală asupra Diversității Culturale a UNESCO*, din 2001, introduce a patra componentă a dezvoltării durabile, ca fiind diversitatea culturală "…diversitatea culturală este la fel de necesară umanității, pe cât de necesară este biodiversitatea pentru natură". Astfel dezvoltarea durabilă poate conține nu numai obiectivul de creștere economică, dar și obiective legate de satisfacția intelectuală, emoțională, morală și spirituală a existenței durabile a umanității. În această nouă viziune, ***Dezvoltarea Durabilă se construiește pe patru piloni de bază: creștere economică, dezvoltare socială, protecția mediului, diversitate culturală.***

Lester R. Brown, creatorul Eco-Economiei, a înființat în 1974 „Worldwatch Institute” care furnizează studii și cercetări cuprinse în rapoarte anuale privind progresele care se fac pe calea dezvoltării unei lumi durabile: „Starea lumii” sau „Semne vitale”. Lester R. Brown atrage atenția, în lucrarea „Planul B 2.0” asupra unei reale situații conflictuale între civilizația modernă industrializată și mediul înconjurător:

- tendința de epuizare a resurselor naturale de energie, de materii prime și de hrană;
- consumarea resurselor într-un ritm mult superior capacității lor proprii de regenerare;
- deteriorarea fizică și poluarea factorilor de mediu: apa, aer, sol.

*„O societate durabilă este cea care își modelează sistemul economic și social astfel încât resursele naturale și sistemele de suport ale vieții să fie menținute”, nota Lester R. Brown. În Foreign Policy magazine, expertul american al eco-economiei, descrie cum "noua geopolitică a alimentației, deja a început în 2011, să contribuie la revoluții în diverse țări".¹² Lester R. Brown a lansat în 2011, cartea “Lumea pe culme: Cum să Prevenim Colapsul Economic și de Mediu” (*World on the Edge: How to Prevent Environmental and Economic Collapse*), un manifest asupra necesității protejării mediului, a resurselor și a dezvoltării raționale în general.*

¹¹ World Summit Outcome Document (2005), World Health Organization, www.who.int

¹² Brown, Lester R. "The New Geopolitics of Food", *Foreign Policy*, May/June 2011

Conform teoriei lui H. Vancoc¹³, durabilitatea este un proces care vorbește de dezvoltarea sub toate aspectele a vieții oamenilor, simultan cu obținerea prosperității economice, calității mediului și echității sociale, dimensiuni, care au ca vector și dezvoltarea tehnologică. *Dezvoltarea Verde* (Green Development) este în general diferențiată de Dezvoltarea durabilă, considerându-se a fi o durabilitate a mediului peste contextele economice și culturale.

Agenda 21 este un plan de acțiune al Organizației Națiunilor Unite dedicat Dezvoltării durabile, lansat de Conferința pentru Mediu și Dezvoltare (Conference on Environment and Development -UNCED) care a avut loc la Rio de Janeiro, Brazilia, în 1992. Agenda 21, adoptată de 178 de state, este un masterplan de măsuri și acțiuni globale cu aplicabilitate mondială, națională și locală pentru ONU, organizațiile ONU, guverne și comunități în toate domeniile în care, umanitatea afectează direct mediul înconjurător. În 1997, Adunarea generală a ONU a ținut o sesiune specială dedicată evaluării progreselor înregistrate în 5 ani de la lansarea Agendei 21 (Rio +5).

Fig. 4. Dezvoltarea Durabilă și pilonii săi de bază: Durabilitatea Economică, Durabilitatea Sociopolitică, Durabilitatea Mediului, Durabilitatea Diversității Culturale

La Summit-ul mondial pentru dezvoltare durabilă de la Johannesburg, desfășurat în 2002 (World Summit on Sustainable Development - Earth Summit 2002, Rio +10), s-a adoptat Planul de Implementare de la Johannesburg împreună cu alte acorduri internaționale.

¹³ Hasna, A. M. (2007). "Dimensions of sustainability". Journal of Engineering for Sustainable Development: Energy, Environment, and Health 2 (1): 47–57.

Comisia pentru Dezvoltare Durabilă (Commission on Sustainable Development¹⁴-CSD) a Națiunilor Unite, înființată în 1992, acționează ca un forum la nivel înalt pentru dezvoltare durabilă, care are rolul de comitet pregătitor pentru summit-urile și sesiunile de lucru pentru implementarea Agendei 21. Comisia este responsabilă inclusiv pentru revizuire și evaluări asupra implementării Agendei 21, a Declarației de la Rio asupra Dezvoltării și Mediului și pentru furnizarea de consultanță de specialitate în dezvoltarea liniilor directe ale Planului Johannesburg de Implementare (Johannesburg Plan of Implementation JPOI) și de aplicare a prevederilor Agendei 21 la nivel local, național, regional și internațional.

Rețeaua de Excelență "Dezvoltare Durabilă într-o Lume Diversă" (Network of Excellence "Sustainable Development in a Diverse World")¹⁵, finanțată de Uniunea Europeană, interpretează diversitatea culturală ca fiind un element cheie al dezvoltării durabile, care se integrează cu celelalte domenii multidisciplinare, menționate.

Agenda 21 pentru cultură și Biroul Executiv al Guvernării Locale și a orașelor Unite (United Cities and Local Governments (UCLG) Executive Bureau), au realizat declarația politică -" Cultura: al patrulea pilon al dezvoltării durabile", adoptată în 17 noiembrie 2010, în cadrul Summit-ului Mondial al Leader-ilor Locali și Regionali, al 3-lea Congres Mondial al UCGL, desfășurat în Mexico City. Ca perspectivă, dezvoltarea durabilă, trebuie realizată prin promovarea de politici culturale adecvate și prin adăugarea acestora în toate politicile publice.

Sintagma ***Dezvoltarea Durabilă Inteligentă (Smart Sustainable Development)*** se adresează unei abordări inteligente a dezvoltării durabile prin utilizarea conceptelor legate de eco-bio-economie, inovare și calitate. Sintagma Dezvoltarea Durabilă Inteligentă Integrată (Integrated Smart Sustainable Development) este lansată pentru a stimula interrelaționarea unor concepte eco-economice, bio-economice, de economie, de biologie, de biodiversitate, de ecologie și calitate verde cu integrarea unor noi domenii de abordare cum sunt: eco-bio-economia, puterea verde agroalimentară, diplomația internațională, eco-bio-diplomația, economia, dezvoltarea durabilă. Pentru a asigura o dezvoltare durabilă integrată a mediului înconjurător, dar și a afacerilor, a comunităților și a bunăstării economice, noi factori cheie de abordat, ar putea fi: integrarea principiilor privind calitatea și inovarea, managementul calității totale, excelența de afaceri și organizațională, calitatea verde, dar și promovarea de politici globalizate și de planuri de acțiune cu măsuri active pentru o sănătate integrată a mediului înconjurător, a biodiversității pentru o dezvoltarea durabilă în toate domeniile vieții.

¹⁴ <http://www.un.org>

¹⁵ www.susdiv.org

Politica Uniunii Europene pentru Dezvoltare Durabilă se desfășoară sub sloganul "Dezvoltarea Durabilă – Împreună pentru mâine" (Sustainable Development – Together for Tomorrow¹⁶). În 1997, prin Tratatul de la Amsterdam este declarată atitudinea europeană pentru dezvoltare durabilă și se introduc politici de mediu ca obiective centrale ale preocupărilor Uniunii Europene¹⁷. În 2001, Consiliul European de la Göteborg, a adoptat prima Strategie privind Dezvoltarea Durabilă a Uniunii Europene. Ținta strategiei este de a identifica și implementa proiecte și măsuri menite a îmbunătăți continuu viața cetățenilor de azi și de mâine ai Uniunii Europene, prin dezvoltarea la nivelul comunităților locale a abilităților de administra și utiliza în mod eficient resursele naturale, de a stimula inovarea în domeniile sociale și ecologice, asigurând astfel prosperitatea, protecția mediului și coeziunea socială¹⁸. În iunie 2006, Consiliul Europei a adoptat Noua Strategie pentru Dezvoltare Durabilă. Aceasta se adresează tuturor politicilor europene în așa fel încât nevoile generațiilor de azi, să fie satisfăcute fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-și rezolva propriile nevoi, prin conservarea resurselor. Uniunea Europeană identifică pentru Dezvoltarea Durabilă a Europei, șapte elemente cheie:

1. Schimbări climatice și energie curată
2. Transport durabil
3. Consum și productivitate durabilă
4. Sănătate publică
5. Incluziune socială, demografie și migrație
6. Sărăcie globală
7. Conservarea și managementul resurselor naturale.

Uniunea Europeană definește Dezvoltarea Durabilă ca fiind *determinarea societății pentru o calitate mai bună a vieții pentru toți, pentru generațiile prezente și pentru generațiile viitoare*. Dezvoltarea durabilă europeană este o viziune a progresului, care leagă dezvoltarea economică, protecția mediului și justiția socială, prin valori care sunt recunoscute și aplicate de guvernele democratice și de mișcările politice din întreaga lume. Politicile de abordat sunt:

- dezvoltare economică echitabilă și echilibrată
- nivele ridicate pentru gradul de ocupare al forței de muncă, coeziunii sociale și incluziunii
- un nivel ridicat al protecției mediului și al utilizării responsabile a resurselor naturale
- un sistem de luare a deciziilor politice, deschis, transparent și cuantificabil

¹⁶ <http://ec.europa.eu/sustainable>

¹⁷ David Benson and Andrew Jordan, Environmental Policy p. 360

¹⁸ Consiliul Uniunii Europene, Strategia de dezvoltare Durabilă a UE revizuită, Bruxelles, 26 iunie 2006, 10117/06

- cooperare internațională eficientă pentru a promova dezvoltarea durabilă globalizată.

-

Instrumentele Dezvoltării Durabile Europene¹⁹ sunt:

- Indicatorii de Mediu
- Strategia asupra prevenirii și asupra reciclării deșeurilor
- Plan de Acțiune în favoarea tehnologiilor de mediu
- Programul CIP - Competitiveness and Innovation Framework Programme 2007-2013
- Un program pentru afaceri IMM curate și competitive
- Promovarea responsabilității corporative sociale
- Agenda pentru un turism european durabil și competitiv
- Fondul de Eficiență Energetică Globală și Regenerabilă

Integrarea Politicii de Mediu a UE

- Strategie de integrare a problematicilor de mediu în politicile Uniunii Europene

Politici interne ale UE

- Integrarea protecției mediului înconjurător în politica pentru energie
- Abordări europene pentru o agricultură durabilă europeană
- Strategie pentru a integra politicile de mediu în Piața Unică a UE
- Industriile și mediul
- Promovarea dezvoltării durabile în industriile ne-extractive
- Integrarea cerințelor de mediu în Politica UE pentru Pescuit
- Construirea unei dezvoltări durabile pentru acvacultura
- Strategia pentru Dezvoltare durabilă în acvacultura UE
- Integrarea problematicei de mediu în politica economică a UE
- Internaționalizarea costurilor transporturilor externe
- Transport și Mediu
- Integrarea mediului în transportul aerian
- Licitații publice verzi

Politici externe ale UE

- Integrarea politicilor de mediu în relațiile externe
- Integrarea dezvoltării durabile în politica de cooperare a UE

¹⁹ http://europa.eu/legislation_summaries/environment/sustainable_development/index_en.htm

Acțiuni privind regiuni geografice specifice

- Strategie tematică pentru Urbanism Ambiental
- Dezvoltarea și managementul integrat al zonelor de coastă.

În 2010, prin lansarea oficială a Strategiei EUROPA 2020, dezvoltarea durabilă câștigă rolul de prioritate în cadrul reformelor Uniunii Europene, alături de dezvoltarea inteligentă și de dezvoltarea incluzivă.

Economia Low Carbon (Low Carbon Economy) este conceptul definit a fi economia, în care afacerile își livrează produsele și serviciile, concomitent cu reducerea emisiilor lor de carbon. Un studiu recent al West Midlands Regional Observatory²⁰ din Marea Britanie, parte integrantă a unui studiu amplu City Region: opportunities in the low carbon economy, proiect publicat în mai 2010, a identificat că:

- Economia Low Carbon poate oferi oportunități într-un larg areal de sectoare de afaceri, nu numai cele tradițional legate de protecția mediului
- Aceste sectoare de afaceri pot include: produse ne-metalice, autovehicule și echipament de transport, metale și produse pe bază de metal, construcții, servicii și produse ecologice, băuturi și alimente, transport, stocare și comunicații, servicii publice
- Afacerile pot beneficia de avantajele economiei low carbon în cel puțin 2 moduri: diversificând în alte noi produse low carbon sau să devină mai eficiente în activitățile și propriile procese de lucru (mai nepoluante-decarbonise, eng.).

Conceptual, Eco-Bio-Economia și Economia Low-carbon susțin o atitudine de eco-bio-afaceri, care presupune ca afacerile să își crească eficiența legată de procese, resurse, utilități, infrastructură și deșeurii concomitent cu reducerea emisiilor de carbon în atmosfera. Afacerile abordează diverse atitudini de management în acest sens:

- Adoptarea de strategii de protecția mediului în principal privind deșeurile și reciclarea, reducerea deșeurilor și îmbunătățiri în eficiența energetică
- Producătorii au raportat reduceri în costurile operaționale prin adoptarea de strategii de protejare a mediului înconjurător.

²⁰ <http://www.wmro.org/standardTemplate.aspx/Home/Ourresearch/Lowcarbon>

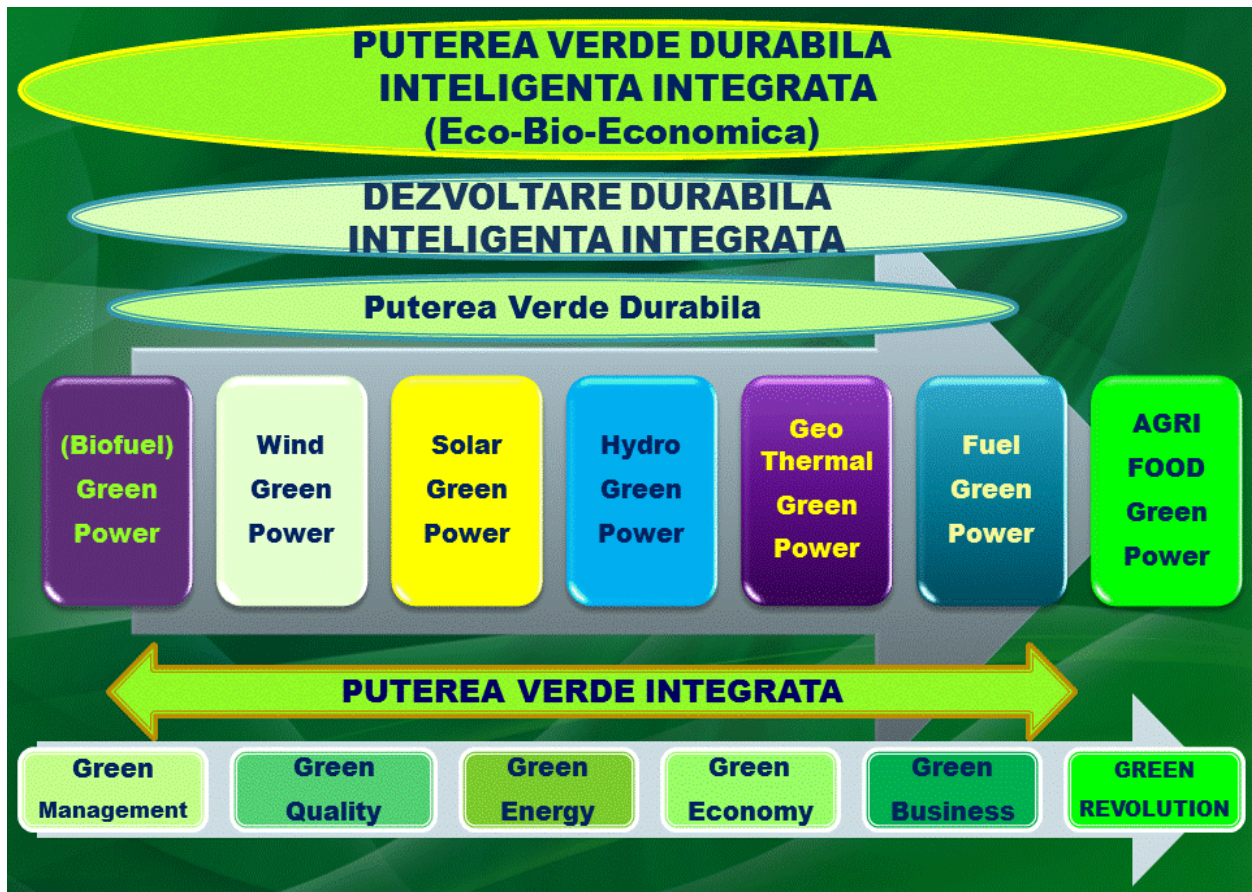

Fig. 5. Puterea Verde Durabilă Inteligentă Integrată (Smart Integrated Sustainable Green Power) în context Eco-Bio-Economic (A.T. Bogdan, Dana Comșa, orig. mai 2011)

Dezvoltarea Durabilă Inteligentă Integrată, Puterea Verde Inteligentă Integrată și Sănătatea Integrată a Mediului într-o lume globalizată sunt aici, sintagme noi, aplicabile în viitorul cel mai apropiat, dedicate dezvoltării economiei, ecologiei, biodiversității, eco-bio-economiei și a unui mediu sănătos. La aceste domenii de dezvoltare și de reflecție, se pot adăuga noi abordări legate de Managementul Verde, Calitatea Verde, Energia Verde, Economia Verde, Afacerile Verzi spre o Revoluție Verde ‘soft’ și spre bunăstarea umanității, spre o Putere Verde Durabilă Inteligentă. În contextul unei gândiri eco-bio-economice globalizate, prof. univ. dr. dr. h.c. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al Academiei Române, *inițiatorul Eco-Bio-Economiei*, introduce conceptul de *Sănătate Integrată a Mediului într-o lume globalizată (Integrated Environment Health in a globalized world)*, ca fiind o sănătate olimpică, o sănătate multidimensională, globală, integrativă, o sănătate a oamenilor, a plantelor, a animalelor, a apei și a pământului, pentru un mediu sănătos: *“O minte sănătoasă, într-un corp sănătos, într-o lume sănătoasă cu un mediu sănătos”*, (orig. A.T. Bogdan, mai 2011). Sănătatea mediului (785 milioane de citări în internet) se ocupă de toate aspectele naturale sau proiectate de om, care pot afecta sănătatea

umană. Alți termeni se referă la disciplina sănătății mediului înconjurător și la protecția sănătății publice a mediului și a oamenilor.

În același context eco-bio-economic, Sănătatea integrată a mediului (Integrated Environment Health), Siguranța și Securitatea Alimentară (Food Safety and Security), Biodiversitatea integrată (Integrated Biodiversity), Bioetica Integrată (Integrated Bioethics) sunt considerate a fi elemente cheie ale unei Dezvoltării Durabile Inteligente Integrate. Sănătatea integrată a mediului este o sănătate a tuturor acelor, care alcătuiesc viața (“bios-ul”): oameni, plante, animale, ape, aer, păduri, sol. În documentul de referință, România post-criză Reprofesionalizarea României III²¹, Raport al Institutului de Proiecte pentru Inovație și Dezvoltare (IPID), România, emis în 2010, în capitolul *Criza și Culturile Nesustenabile*, academicianul român Mircea Malița menționa că: „dezvoltarea durabilă a fost formula care a menționat responsabilitatea comună în fruntea unui program mondial care punea accentul pe sustenabilitate, adică pe cruțarea resurselor. Iarăși, nu trebuie să ne surprindă dificultățile marilor puteri dezvoltate care au serioase probleme industriale și economice de a aplica noua filosofie care le impune schimbări drastice.

Soluția durabilității impune o cotitură uriașă: renunțarea la energiile neregenerabile și trecerea la altele, încă în față, care sunt regenerabile: vânt și soare, valuri oceanice și apă curgătoare. Ecologia, știință firavă, are cereri radicale. O nouă eră se deschide și ea are semnificația istorică a trecerii de la piatră la bronz și apoi fier, de la lemn la petrol și gaze, de la tracțiunea animală la cărbune și abur. Istoria civilizației trece un prag nou, cu nimic mai semnificativ ca celelalte. Ce este interesant de remarcat, dacă legăm de criză dosarul mediului ambiant, este faptul că la originea viciilor care sunt acum asociate tipului clasic de civilizație industrială și tehnologică stau aceleași atitudini de lăcomie și aroganță manifestate în câmpul economic. Totul s-a situat sub semnul „mai mult” și „mai repede” combinat cu „știm totul”, „stăpânim legile materiei”.

²¹ http://www.ipid.ro/rr3_docs/rr3.pdf

Sanatatea integrata a Mediului intr-o lume globalizata

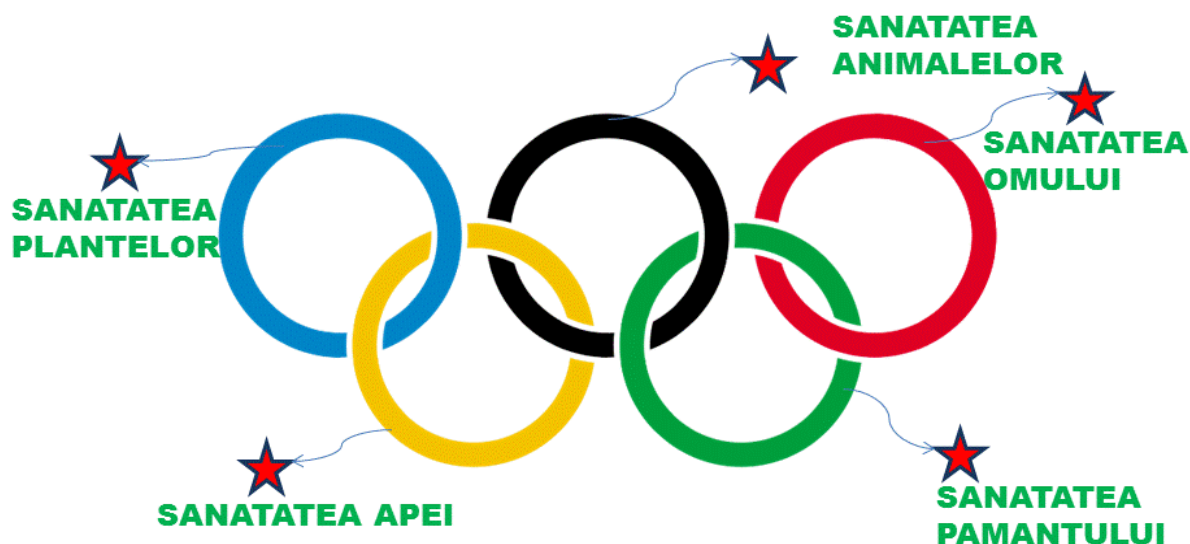

Fig. 6. Sănătatea integrată a mediului într-o lume globalizata (orig. A.T. Bogdan, Dana Comșa, mai 2011)

DEZVOLTAREA DURABILA INTELIGENTA

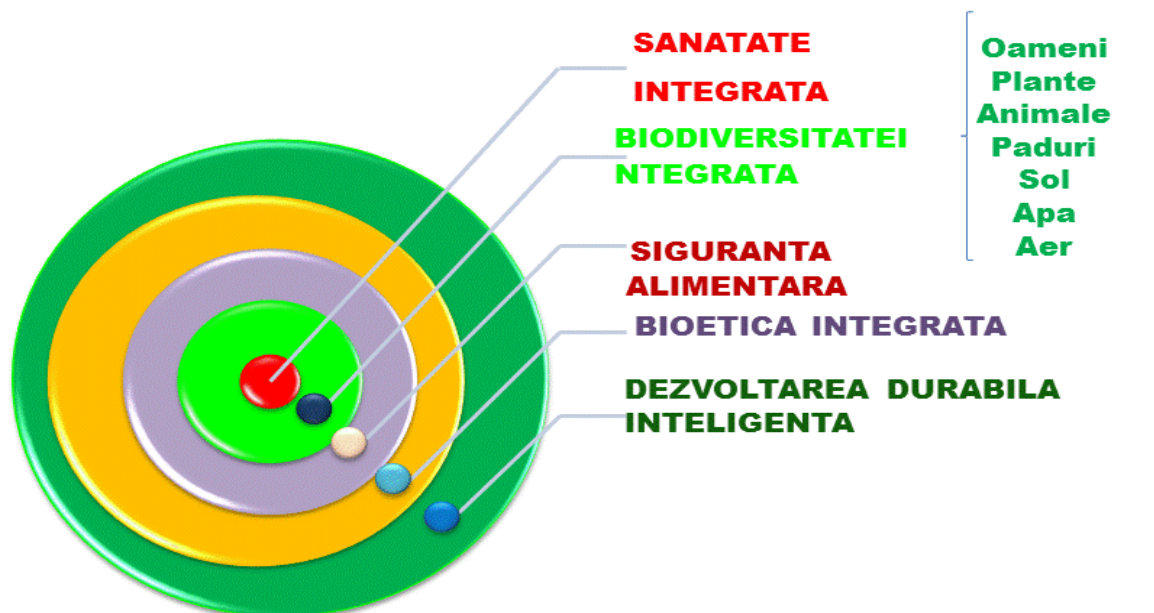

Fig. 7. Dezvoltarea Durabilă Inteligentă prin Sănătatea Integrată, Siguranța Alimentară, Biodiversitatea Integrată, Bioetica Integrată (orig. A.T. Bogdan, Dana Comșa, mai 2011)

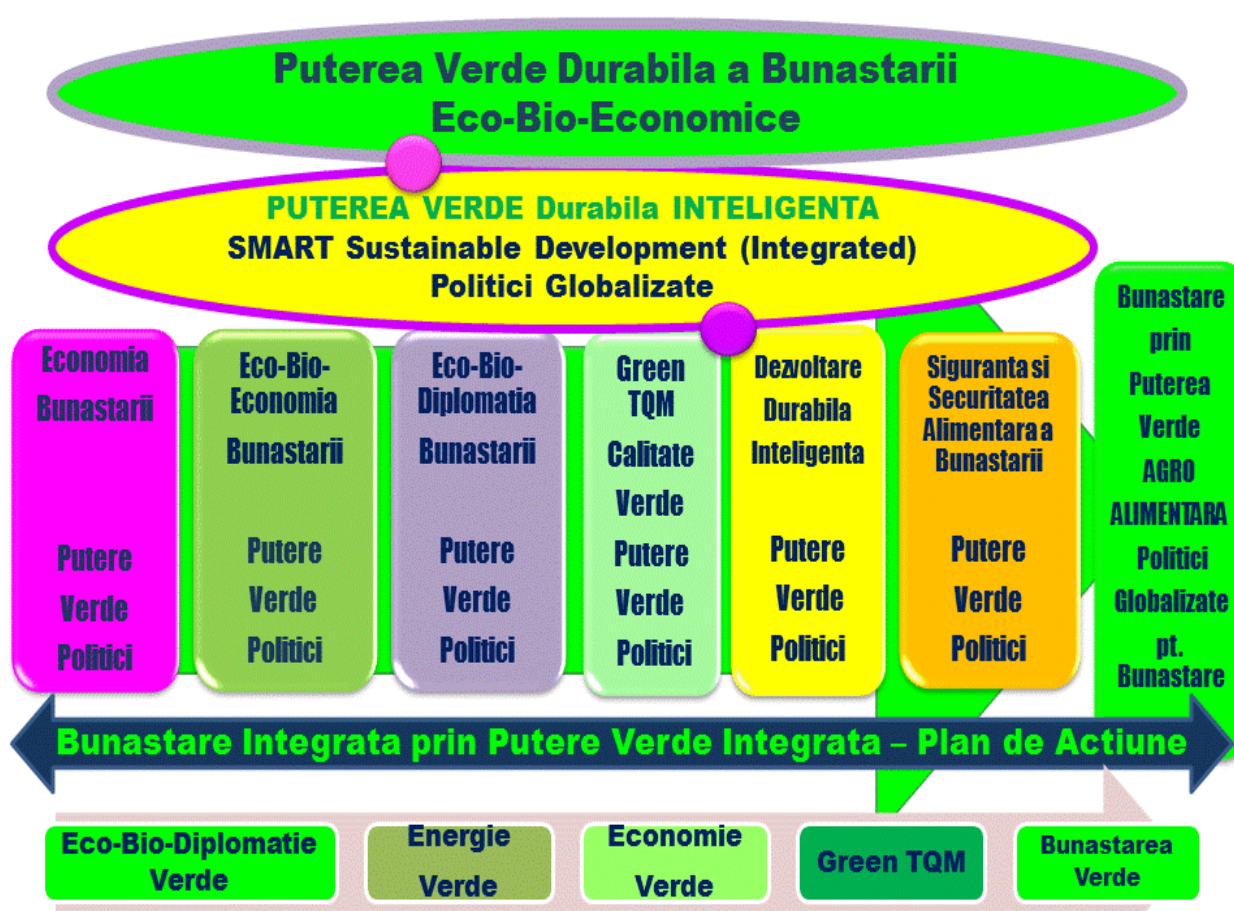

Fig. 8. Puterea Verde Durabilă a bunăstării eco-bio-economice (orig. Dana Comșa, A.T. Bogdan, 2011)

Academicianul Român Cristian Hera, tot în documentul de referință, „România post-criză Reprofesionalizarea României III”, în capitolul, *Agricultura și dezvoltarea durabilă*, consideră că „Întrebarea pusă de mulți gânditori ai zilelor noastre este dacă mediul face parte din economie sau economia face parte din mediu? Economiiștii privesc mediul ca pe un subsistem al economiei, în timp ce ecologiștii consideră economia ca un subsistem al mediului, creându-se astfel o nesincronizare între economie și ecosistemul de care depinde.

În goana după profit cu orice preț, indicatorii economici și teoria economică nu explică modul în care economia subminează sistemele naturale ale Terrei, cu repercusiuni majore asupra mediului, asupra prezentului și viitorului agriculturii: extinderea deșertificării, sporirea emisiilor de bioxid de carbon, gaz cu pronunțat efect de seră, încălzirea globală, creșterea nivelului mării, diminuarea surselor de apă dulce, eroziunea și pierderea fertilității solurilor, reducerea suprafețelor cu păduri și pășuni sau fânețe, dispariția multor specii de plante și animale.

Toate acestea conduc la crearea unor relații din ce în ce mai tensionante între economie și ecosistemul planetei noastre. Înainte de a fi prea târziu, înainte de a se ajunge la un declin economic greu de redresat, se impune găsirea căilor de colaborare între subsistemul economic și ecosistemul planetar.

Lester Brown introduce conceptul de ecoeconomie, suportabil de către mediu, susținând că se impune stabilirea unui cadru de formulare a politicii economice pe baza principiilor ecologiei, că economiștii și ecologiștii trebuie să lucreze împreună pentru modelarea unei noi economii. Lucrând împreună, economiștii și ecologiștii pot proiecta și construi o eco-economie care să poată susține progresul pentru realizarea unei dezvoltări durabile, sustenabile, a societății în general și a agriculturii în special.”

În susținerea acestor idei valoroase, autorii acestei lucrări consideră că economiștii, ecologiștii, biologii, fizicienii, chimiștii, experții în biodiversitate, inventatorii, împreună cu experți din domeniul managementului calității, medicii și alți experți din diverse domenii conexe vieții, trebuie să colaboreze cu toți diplomații, care reprezintă fanionul relațiilor de afaceri internaționale și vocea națiunilor lumii în domeniul relațiilor internațional, pentru viitorul planetei.

“Last! persist! survive! Every species has consequently, its own survival strategies. The human being is no exception”,

Romanian academician dr. Mircea Malița, Survival Strategies in the Romanian History

“Commitment is the daily triumph of integrity over skepticism.” Dr. J. M. Juran

Eco-Bio-Diplomația un nou concept

La începutul anilor '70, apar citări și menționari în literatura internațională, privind diverși termeni eco-verzi: Politica ecologică²², Politici de mediu, Diplomația mediului înconjurător, Diplomația ecologică²³, Eco-diplomația^{24,25}, Economia ecologică²⁶, Economia verde²⁷ (103 milioane de citări pe internet), Noua economie a naturii, toate aceste expresii fiind utilizate pentru a maximiza importanța protejării mediului înconjurător, utilizarea energiilor nepoluante, conservarea habitatului planetar, protejarea vietii, punerea în valoare a resurselor naturale ale planetei și conservarea acestora, promovarea politicilor de protecție a mediului prin educație ecologică și prin diplomație ecologică.

„Economia Verde” (peste 3,8 milioane de citări pe internet) și *„Politicile Verzi”* (20600 citări pe internet) sunt dintre cei mai preferați termeni pentru uzul publicului. Programul Națiunilor Unite pentru Mediu -UNEP- *United Nations Environment Programme* (mediul pentru dezvoltare) a dezvoltat o definiție de lucru pentru *Economia Verde* ca o economie care poate da rezultate în îmbunătățirea bunăstării omenirii și a echității sociale, în timp ce sunt reduse semnificativ riscurile de mediu și pierderile ecologice. Economia Verde este o economie:

- low carbon
- eficiența cu resursele și
- incluzivă social.

²² Vandana Asthana, *The Politics of Environment-a profile*, APH Publishing, 1992

²³ Mark R. Amsutz, *International Conflict and Cooperation:an introduction to world politics*, McGraw Hill, 1998

²⁴ Raymond David A., *Education in Eco-Diplomacy*, Journal of Environmental Education, 1974

²⁵ Gardner, Richard N., *Negotiating survival: four priorities after Rio*, Council of Foreign Relations, Press New York, 1992

²⁶ ISEE-The International Society for Ecological Economics, www.ecoeco.org

²⁷ <http://www.unep.org/greeneconomy/GreenEconomyReport>

Economia Verde este una a cărei creștere în venituri și în oportunități de angajare a forței de muncă este condusă prin investiții publice și private care reduc emisiile de carbon și poluarea, întăresc eficiența energetică și previn pierderea biodiversității și serviciile ecosistemelor. Aceste atitudini trebuie să fie catalizate și sprijinite de sistemul de cheltuieli publice, reforme și Politici Verzi și multe reglementări. Inițiativa pentru Economie verde a UNEP²⁸, lansată la finele lui 2008, constă în teme variate a caror obiectiv general este de a furniza analize și sprijinul legislativ necesar pentru investițiile în sectoarele verzi și în asanarea sectoarelor neprietenoase cu mediul. Conform UNEP, Inițiativa Economiei Verzi include trei tipuri de activități:

- Realizarea unui Raport al Economiei Verzi și de materiale de cercetare, care vor analiza din punct de vedere macroeconomic, al durabilității și al reducerii implicațiilor sărăciei prin investiții verzi într-o gamă de sectoare de la energii regenerabile la agricultură durabilă și furnizarea direcțiilor politicilor, care pot cataliza creșterea investițiilor în aceste sectoare;
- Furnizarea de servicii de consultanță asupra căilor de implementare a unei economii verzi în alte state;
- Stimularea pe scară largă a cercetării, organizații non-guvernamentale, afaceri și partenerii ONU în implementarea Inițiativei Economiei Verzi.

Dincolo de UNEP, Inițiativa Economiei Verzi este unul din cele nouă inițiative ale Națiunilor Unite – largi Inițiative Comune de Criză (UN-wide Joint Crisis Initiatives, JCI) lansate de UN System's Chief Executives Board în 2009. În acest context, Inițiativa include o gamă largă de activități de cercetare și evenimente de dezvoltare a capacităților instituționale în peste 20 de agenții ale ONU, incluzând Instituțiile de la Breton Woods, ca și a Unui grup de Management pentru Economia Verde (Issue Management Group - IMG on Green Economy), lansat în Washington, DC, în Martie 2010.

Eco-Diplomația. „Politicile ecologice” (20.200 citări pe internet) au devenit, în timp, preocupări constante ale guvernelor lumii, cu atât mai mult cu cât interferențele ecologice și de biodiversitate ale interdependențelor regionale, naționale, transnaționale și globale, afectează toate statele lumii. În preocupările europene, anul 1972 marchează primele atitudini europene comunitare ecologice și pro-mediul, iar Actul Unic European, adoptat în 1987, introduce un capitol special dedicat Protecției Mediului ca politică ecologică europeană, creând cadrul instituțional, legislativ și principial necesar. „Diplomația Ecologică” sau „Eco-Diplomația” (3300 de citări pe internet) este menționată de Richard N. Gardner, profesor de relații internaționale la Columbia University, SUA, senior adviser la Națiunile Unite pentru Summit-ul de la Rio din 1992, într-un articol din Los Angeles Times, publicat în 16 iunie 1992. În articolul intitulat: „Era Eco-Diplomației s-a născut, va supraviețui oare? Mediul: chiar și în compromisurile

²⁸ <http://www.unep.org/greeneconomy/AboutGEI/WhatIsGEI>

sale, Summit-ul Terrei este o matrice pentru cooperarea globală în soluționarea problemelor”, profesorul Gardner afirma ca “*Abia încheiată, Conferința Națiunilor Unite pentru dezvoltare și Mediu a lansat lumea într-o nouă eră a eco-diplomației internaționale, a eco-negocierii și a eco-legiferării. Vom cântări aceste concepte luni de zile, dar iată concluziile unui observator: Întâi, eco-diplomația poate fi chiar mai dificilă decât diplomația pentru pace și securitate. Când avem de negociat cu Irak, Cambogia sau Yugoslavia, noi avem de a face cu un Consiliu de Securitate de 15 state, care pot slăbi legislația pentru o întreagă comunitate mondială. Mai mult, Statele Unite ale Americii este protejată de puterea sa de veto. Dar în lumea nouă a negocierilor pentru dezvoltare durabilă, nu există un echivalent pentru Consiliul de Securitate și nici o cale să mai crezi unul.*”

Preocupările universitare americane sunt importante și deschid noi cai de reflecție, în 21-23 octombrie 2011, Universitatea din Vermont, SUA, care a înființat un program de instruire sub denumirea de Academia de Eco-Diplomație²⁹, prin Institutul de Diplomație a Mediului (sau Diplomație Ambientală) și de Securitate – (*Institute for Environmental Diplomacy and Security IEDS* al universității), a organizat Conferința Inaugurală Internațională pentru Diplomația de Mediu și Securitate. Secțiunile Conferinței supuse dezbaterii au fost:

- Diplomația Polară: Energie, Mediu și Securitate în zona Arctică și în Antarctica
- Ecologia Socială a granițelor: Globalizarea și Regionalizarea protecției mediului
- Dincolo de "Exceptionalismul" African: abordări ecologice pentru a sprijini Uniunea Africană
- Dezvoltând Eurasia: Infrastructura Energetică, Conservare și Cultură
- Diplomație Chimică: Negocierea Tratatului Global pentru Mercur (n.t. Low Mercury world attitude, atitudini pentru reducerea utilizării mercurului).

Inițiatorii Conferinței Inaugurale în Diplomația Mediului și Securitate consideră că: “Temele legate de mediul înconjurător, sunt deseori încadrate ca o sursă de conflict în termenii penuriei de resurse. Încă acestea tind să fie renegate, fiind considerate «hipopolitice (*low policies*)», în arealul relațiilor internaționale. Această conferință speră să aducă în actualitate căi prin care temele legate de mediul înconjurător să fie ridicate în rang ca «politici înalte ale războiului și păcii» pentru a asigura o durabilitate ecologică, economică și socială”. Conferința este evenimentul inaugural al unui nou centru de cercetare și de practici asupra unei discipline noi de diplomație a mediului (n.t. diplomație ecoambientală) și securitate la Universitatea din Vermont. Conferința organizată în cinci simpozioane, a focalizat dezvoltarea unui produs pentru cercetare și educație. Aceste “produse” se pot concretiza în volume publicate, noi site-uri educaționale în internet și în

²⁹ <http://www.uvm.edu/ieds/node/353>

documentări video. Obiectivele au fost alese pe baza relevanței lor în cele trei domenii tematice ale IEDS:

a) *Zone de Frontieră*: spațiul fizic și cognitiv dintre acestea pot defini teme pentru diplomație. IEDS explorează³⁰ cum teritorialitatea umană, ambientală poate fi configurată constructiv, astfel încât hotarele geopolitice pot conlucra cu principiile ecologiei (ale biodiversității și ale eco-bio-economiei, n.t.).

b) *O Pace Pragmatică*: politica publică a fost deseori polarizată între “șoimi și porumbei”, fiecare criticând motivele și metodele celuilalt. IEDS are ca scop reconcilierea acestor diferențe prin promovarea implementării practice a unei viziuni pentru pace.

c) *Valorile Resurselor*: resursele naturale au valori incontestabile, atât în domeniul economic, cât și în cel ecologic și deseori o separare a acestor valori conduce la conflict. IEDS studiază mecanisme eficiente de a atribui, de a comunica și de a implementa valori care minimizează conflictul.”

La ideile valoroase ale experților IEDS, o nouă abordare europeană prin Eco-Bio-Diplomație ca o Diplomație Inteligentă Durabilă Integrată a viitorului – care ia în considerare și viziunea strategiei “Europa 2020 – o creștere inteligentă, durabilă, incluzivă”, poate va deschide un pod de cooperare științifică și educațională, peste viitor.

„**Politicele de Mediu**” (1,8 milioane citări pe internet) presupun sprijinirea lor printr-o reală și specializată diplomație a mediului și o Eco-Bio-Diplomație.

„**Diplomația mediului**” (102.100 citări în internet) poate fi împărțită în două categorii generale³¹: convenții care reglementează utilizarea resurselor naturale și în convenții care reglementează poluarea. Potrivit lui Gwynne Dyer, autorul cărții “Războaie climatice”, creșterea temperaturii globale cu doar 1 grad Celsius va duce la reducerea capacității de producere a produselor alimentare cu 10%, un fapt demn de luat în seamă, care demonstrează că mediul înconjurător nu are frontiere geopolitice, are efecte și cauze, independent de zone. Diplomația mediului a înregistrat inclusiv eforturi ale NATO (*North Atlantic Treaty Organisation*)³² care, în timp, a încercat să arate o atitudine de tip “*environmental friendly*” pe arena internațională, prin care să arate lumii importanța acordată atât mediului înconjurător, cât și securității mondiale.

³⁰ <http://www.uvm.edu/ieds/projects>

³¹ <http://www.americanforeignrelations.com/E-N/Environmental-Diplomacy.html>

³² <http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics>

Bio-Diplomație și Bio-Politici. Anii '90 aduc menționări în literatura internațională privind termenii „bio politici și bio-diplomatici”: Bio-Politică³³ (447.000 citări pe internet) și Bio-Diplomație.

În anul 2005, la Bruxelles, în Parlamentul European, cu ocazia Simpozionului dedicat raportului Worldwatch Institute “Starea de fapt a lumii 2005: Redefinirea Securității Globale”, este prezentată definiția „Bio-Diplomației” (7550 citări pe internet) „un concept inițiat de Biopolitics International Organisation (B.I.O.)³⁴, care poate fi definit ca arta de a conserva și de a promova viața în toate formele ei, prin cooperarea internațională dintre națiuni. Bio-Diplomația adaugă dimensiunea de bios sau viață, la diplomația tradițională. Aceasta se bazează pe ideea interdependenței noastre cu toate formele de viață de pe planetă și promovează biodiversitatea, ca adevărata bogăție a umanității. Obiectivul său central este de a salva viața în toate formele sale variate și prețioase. Dacă este să salvăm marile probleme ale lumii noastre, națiunile trebuie să își redirecționeze eforturile departe de conflicte, către restaurarea mediului înconjurător și eradicarea sărăciei, foamei și a bolilor.”, Dr. Agni Vlavianos-Arvanitis, Președinte și Fondator al Organizației Internaționale de Biopolitica, 2005.

Diplomația Verde (20600 citări în internet) este cel mai vehiculat și mai accesibil termen, cel mai preferat de utilizatori și a început să devină tiparul profesional al unei diplomații specializate, multe state ale lumii creeând departamente speciale cu personal diplomatic calificat și certificat în domeniu. În 2007, diplomația americană începe o mișcare în sensul aplicării unei diplomații verzi sustenabile, inclusiv în cadrul de organizare a ambasadelor sale. În 2007, Ambasada SUA din Sofia, Bulgaria, a fost prima care a primit titlul de Ambasadă Verde din partea Consiliului Statelor Unite pentru Clădiri Verzi (USBG - *United States Green Building Council*), care a premiat ambasada cu certificatul LEED- Leadership în Energie și în Design Ambiental (Leadership in Energy and Environmental Design-LEED). Devenind o Ambasadă a SUA, care protejează mediul înconjurător, care aplică procedee de reducere a pierderilor de energie, aceasta devine primul standard diplomatic american al diplomației publice moderne, dedicată apărării mediului și protejării ecosistemelor, certificată. Pe de altă parte, este demn de menționat că, în prezent, diplomații americani „de specialitate verde”³⁵ organizează și susțin în mediul virtual, discuții și întâlniri pe chat, pentru a prezenta și promova preocupările constante ale diplomației SUA, pentru protecția mediului înconjurător, raspunzând direct problemelor care preocupă atât de mult cetățenii americani, pe care ei îi reprezintă în planul relațiilor internaționale.

³³ Arvanitis Agni Vlavianos, Biopolitics a new pathway to Bio-diplomacy and bio-Education redefining the concept of profit, Journal of Cleaner Production, Volume 1, Issue 2, 1993

³⁴ Arvanitis Agni Vlavianos, Bio-Diplomacy An Answer to Today’s Global Crisis, Symposium on the Worldwatch Institute report “State of the World 2005: Redefining Global Security”, European Parliament, Brussels, 1 February 2005, <http://www.envirosecurity.org/activities/diplomacy/sow05/docs/AgniVlavianos-Arvanitis.pdf>

³⁵ <http://www.america.gov/st/washfile-english/2008/October/20081028151115xjsnommis0.3554651.html>

Diplomația Verde este un tipar conceptual agreat și susținut mult de Uniunea Europeană care, în iunie 2003, la Consiliul European de la Salonic, lansează o inițiativă diplomatică modernă, menită să promoveze integrarea temelor legate de protecția mediului, în relațiile externe europene, prin crearea unei rețele informale numită „Rețeaua Diplomației Verzi (*Green Diplomacy Network*³⁶)”.

Aceasta este constituită din diplomați și oficiali, care lucrează la nivel național și internațional pe probleme legate de protecția mediului și de dezvoltare durabilă, în Ministere ale Afacerilor Externe și în misiunile diplomatice ale statelor membre. Temele Diplomației Verzi europene sunt relevante pentru preocupările Europei în relațiile internaționale și pentru politicile de mediu europene, dar acestea includ numai:

- Biodiversitatea
- Energia verde regenerabilă
- Schimbarile climatice
- Deșertificarea

Rolul Rețelei Diplomației Verzi Europene, o dimensiune externă a Politicii Europene pentru Mediu, este de a crește coerența, consistența și eficacitatea acțiunilor diplomatice europene în domeniul protecției mediului înconjurător. La prima întâlnire a rețelei, care a avut loc la Atena în 25 iunie 2003, a fost propus Un Plan de Acțiune al Diplomației Verzi și un calendar de lucru. Sub Președinția italiană a UE, la Roma în 3 noiembrie 2003, a fost adoptat Ghidul de lucru pentru această Diplomație Verde Europeană. Coordonarea rețelei se face prin rotație cu fiecare Președinție a Uniunii Europene în colaborare directă cu Comisia Europeană.

Obiectivele principale ale *Green Diplomacy Network* sunt:

- Promovarea utilizării resurselor diplomatice ale UE (misiuni diplomatice, birourile de dezvoltare și cooperare) în sprijinirea obiectivelor, politicilor și strategiilor de mediu, organizarea de campanii și demersuri diplomatice;
- Dezvoltarea acțiunilor și activităților diplomatice în relațiile externe și integrarea acestora cu problemele actuale ale mediului înconjurător și cu politicile de mediu ale Uniunii Europene.

Diplomația modernă există atunci când există instruirea continuă, împreună cu inițiative privind proiecte diplomatice noi, adecvate și generatoare de progres economic și social.

³⁶ http://ec.europa.eu/environment/international_issues/green_diplomacy_en.htm

La Organizația Națiunilor Unite începând cu anul 2010, se lansează o serie de noi cursuri din nevoia de a acoperi o varietate de subiecte de actualitate mondială, în domenii privind Colaborarea Inovativă pentru Dezvoltare, Mediul și Dezvoltarea Urbană Durabilă, Diplomația Verde și Păstrarea Păcii. Diplomația Verde este azi un subiect nou de instruire diplomatică continuă, astfel, UNITAR³⁷-*United Nations for Training and Research*, Centrul Națiunilor Unite pentru Instruire și de Cercetare, cu peste 23.000 de beneficiari în total, a demarat recent și organizează cursuri de Diplomație Verde, destinate atât înalților oficiali, diplomaților în general, cât și altor executivi ai organizațiilor interesate, demonstrând adaptabilitatea ONU la nevoile de instruire în pas cu viitorul, a diplomaților lumii. Temele de instruire în Diplomația Verde abordează problematici privind pacea și securitatea, protecția mediului și diplomația multilaterală.

Diplomația Multilaterală trece prin transformări fundamentale, în toate sferile diplomației internaționale, de la dezarmare, până la drepturile omului, comerț, neproliferarea armelor nucleare, macro-economie și dezvoltarea cooperării.

Toate aceste domenii sunt în prezent subtil influențate de schimbările globale ale mediului înconjurător, de necesitatea unei dezvoltări durabile sustenabile cu păstrarea biodiversității viului. Temele Diplomației Verzi sunt legate de implicarea problematicilor privind mediul în negocierile multilaterale, în procesele legate de drepturile omului și afacerile externe, pace și securitate, economie globală și revenire după criză, dezvoltarea cooperării internaționale.

Scopul acestor instruirii ale ONU în *Diplomație Verde*, este:

- Sa aducă abordări și înțelegerea comprehensivă între dezvoltarea durabilă a mediului și diplomația internațională;
- Să ia în considerare schimbările politice, care deseori aduc frustrari în eforturile de globalizare a conceptelor de durabilitate a mediului înconjurător, promovate prin diplomația internațională;
- Sa dezvolte soluții concrete pentru a integra temele actuale ale durabilității mediului în negocierile conduse de diplomația internațională.

UNEP-WCMC *United Nations Environment Programme – World Conservation Monitoring Centre* (Programul de Mediu al Națiunilor Unite- Centrul Mondial de Conservare și de Monitorizare)³⁸ este specializat în monitorizarea biodiversității, având ca deviză și viziune „o lume unde biodiversitatea contează”, își propune să evalueze și să pună în evidență multiplele valori ale biodiversității și să aducă cunoașterea acesteia la nivelul centrelor de decizie politică și a diplomaților. Studiile și analizele asupra tuturor aspectelor legate de biodiversitate, dezvoltate de acest centru, vin în sprijinul guvernelor, publicului, firmelor, sistemelor de

³⁷ <http://www.unitar.org/event/green-diplomacy>

³⁸ http://www.unep-wcmc.org/the-proteus-partnership_655.html

educație, politicienilor, diplomaților, oamenilor de afaceri, ONG-urilor și al națiunilor, pentru a ajuta la fundamentarea deciziilor și politicilor acestora în abordările legate de economie, educație, politică, afaceri și dezvoltare durabilă. Centrul situat în Marea Britanie dezvoltă un program de parteneriate și de colaborări dintre care, programul (www.proteuspartners.org) este expresia avangardistă a unor colaborări între afaceri și UNEP-WCMC, care se focalizează pe dezvoltarea instrumentelor unei biodiversități aplicabile, care pot facilita tranziția de la politici de afaceri la performanță durabilă. Scopul său principal este de a face ca informațiile privind biodiversitatea și serviciile legate de ecosisteme să devină disponibile și aplicabile la nivel global, prin instrumente create ca Planeta Protejată și Instrumentul Integrat de Evaluare a biodiversității (*Protected Planet* – www.protectedplanet.net și *Integrated Biodiversity Assessment Tool* (IBAT) – www.ibatforbusiness.org), într-un parteneriat extins și globalizat.

O inițiativă interesantă a Centrului este dată de un program inițiat și pus în slujba biodiversității și a dezvoltării afacerilor verzi. Business, *Biodiversity and Ecosystem Services* (BBES) care, a fost creat în 2009, ca răspuns direct la cererile din ce în ce mai mari privind nevoia de informații specializate, analize și evaluări, metode și direcții de acțiune pentru diverse sectoare de afaceri, interesate în protejarea biodiversității și a promovării sănătății cunoașterii la nivelul afacerilor, inclusiv a cooperării în afaceri pentru un mediu sănătos, protejat, în care înțelegerea riscurilor și managementul impactelor sunt conforme cu standardele internaționale în vigoare și maximizează constant oportunități sustenabile pentru biodiversitate, afaceri și pentru serviciile legate de ecosisteme.

„Reducerea pierderilor din biodiversitate și din serviciile de ecosisteme, asigurarea alimentației populației planetei, încetinirea proceselor de încălzire globală vor fi chei de rezolvat în următorii 40 de ani³⁹. Producția agricolă va avea nevoie să crească și să furnizeze mai multă hrană și să alimenteze stocurile pentru combustibili regenerabili, dar acestea vor trebui să fie obținute pe mai puțin pământ, cu mai puțină apă și cu mai puține resurse decât în trecut. Astfel, sisteme de ferme agricole vor trebui să devină mai eficiente, mai durabile, mai adaptabile în conservarea resurselor. Similar, conservarea biodiversității va trebui să evolueze în contextul încălzirii globale pentru a asigura că distribuția speciilor se poate adapta astfel încât serviciile ecosistemelor sunt menținute.”

În domeniul relațiilor internaționale și diplomatice, încă din 1970, UNEP *World Conservation Monitoring Centre* (UNEP-WCMC) a inițiat și a furnizat diverse servicii suport pentru implementarea unor acorduri internaționale privind biodiversitatea internațională la nivel global, dovedind importanța aplicării principiilor și rezultatelor științifice adecvate aduse în sprijinul deciziilor politice la nivel internațional și governmental, ca o armă diplomatică inteligentă și redutabilă.

³⁹ http://www.unep-wcmc.org/our-work_18.html